

Vredesgezant van paus in Kyiv aangekomen.

Maar over vrede wil eigenlijk niemand praten

NIEUWS uit het ND, door [Hendro Munsterman](#), maandag 5 juni 2023

De Italiaanse kardinaal Matteo Zuppi is maandagochtend in Kyiv aangekomen. Hij moet namens paus Franciscus proberen 'spanningen te verminderen' in het conflict tussen Rusland en Oekraïne. De missie is ingewikkeld: de paus en Zelensky spreken niet over dezelfde vrede en Rusland zegt dat Oekraïne niet wil onderhandelen.

De Italiaanse kardinaal Matteo Zuppi, aartsbisschop van Bologna en voorzitter van de Italiaanse bisschoppenconferentie. In 2002 speelde hij een sleutelrol bij de succesvolle vredesonderhandelingen in Mozambique. Beeld AP / Domenico Stinellis

VATICAAANSTAD

'Het belangrijkste doel is om diepgaand te luisteren naar de Oekraïense autoriteiten over mogelijke manieren om een rechtvaardige vrede te bereiken', meldt de woordvoerder van het Vaticaan over het tweedaagse bezoek.

De term 'rechtvaardige vrede' in de Vaticaanse verklaring is een opvallende handreiking naar Volodymyr Zelensky. Hij gebruikt deze uitdrukking om aan te geven dat volledige terugtrekking van Russische troepen een Oekraïense voorwaarde is voor welke onderhandelingstafel dan ook.

Dmitry Peskov, de woordvoerder van de Russische president Vladimir Putin, zei daarom donderdag dat vredesonderhandelingen 'momenteel geen optie' zijn omdat Zelensky 'niet in staat is om zaken aan de onderhandelingstafel te regelen'.

voorwaarden

In tegenstelling tot Oekraïne stelt Rusland volgens hem 'geen voorwaarden vooraf'. Wel moet Rusland volgens Peskov 'haar eigen veiligheid beschermen en daarom is de toegang van Oekraïne tot de NAVO uitgesloten', wat toch sterk klinkt als een voorwaarde vooraf.

Maar terwijl het Vaticaan heel diplomatiek de term 'rechtvaardige vrede' in de mond neemt om in Kyiv een voet tussen de deur te kunnen krijgen, bezigt paus Franciscus zelf andere taal. Zondag was hij te gast op de Italiaanse televisie en hij liet doorschemeren dat vrede in alle gevallen beter is dan oorlog, ook al moet je daarvoor een prijs betalen.

'Het verhaal is zo oud als de mensheid: met vrede win je altijd, misschien slechts een beetje, maar je wint. Met oorlog verlies je alles. Alles! En wat gewin wordt genoemd is eigenlijk verlies', zei de paus, woorden van Pius XII uit 1939 parafraserend.

tegenoffensief

'Ik geloof in vrede, ik bid en ik hoop', zei Zuppi enkele dagen geleden. Maar in Kyiv en Moskou staan de lichten voor een echte bemiddeling nog lang niet op groen. Temeer omdat Kyiv zich opmaakt voor een tegenoffensief om door Rusland bezette gebieden weer te bevrijden.

Het is niet bekend wie de 67-jarige Zuppi in Kyiv zal ontmoeten en ook niet of en wanneer hij in Moskou welkom is. De Russische woordvoerder liet maandagochtend weten dat Poetin voorlopig geen plannen voor een ontmoeting met Zuppi heeft.

Een maand geleden kondigde paus Franciscus in het vliegtuig tussen Boedapest en Rome aan dat er vanuit het Vaticaan aan een geheime 'missie' gewerkt werd. Op 20 mei werd dit door het Vaticaan bevestigd: kardinaal Zuppi - die eerder betrokken was bij succesvolle vredesonderhandelingen in Mozambique - zou de missie uitvoeren, maar de timing was nog niet vastgesteld.

'Vredesmissie' heette het niet, slechts 'een missie om de spanningen te helpen verminderen in de hoop dat dit paden naar vrede in gang kan zetten'.

wandelgangen

Volgens kardinaal Pietro Parolin is het geen bemiddeling in de strikte zin van het woord, maar [heeft](#) het tot doel 'een andere atmosfeer te scheppen, een klimaat dat kan helpen om naar een vreedzame oplossing te komen'. 'We sluiten geen enkele gesprekspartner uit', zei Parolin eveneens. In Vaticaanse wandelgangen wordt gefluisterd dat Zuppi mogelijk na Kyiv eerst naar Washington en Peking zal gaan voor gesprekken.